

**Μήνυμα ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῶν Χριστουγέννων
τοῦ Πατριάρχου Μόσχας καὶ Πασῶν τῶν Ῥωσιῶν κ.κ. Κυρίλλου
πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς, ποιμένας, διακόνους,
μονάζοντας καὶ πάντα τὰ πιστὰ τέκνα
τῆς Ῥωσικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας**

Πεφιλημένοι ἐν Κυρίῳ ἀρχιερεῖς, πανέντιμοι πρεσβύτεροι καὶ διάκονοι, θεοφιλεῖς μοναχοὶ καὶ μονάζουσαι, ἀδελφοὶ καὶ ἀδελφαί μου ἀγαπητοί,

Σήμερον, καθὼς ἡ Ἐκκλησία, Ἐπουράνιος καὶ ἐπίγειος, ἐν ἐνότητι καθολικῇ γεραίρει τὸν Ἐνσαρκωθέντα Θεόν, ἐκ μέσης καρδίας συγχαίρω ὑμᾶς ἐπὶ τῇ μεγάλῃ καὶ λαμπροφόρῳ ἑορτῇ τῆς Γεννήσεως τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Σήμερον στρέφομεν ἐκ νέου τὰ νοερά ἡμῶν ὄμματα πρὸς τὰ πρὸ δύο χιλιετιῶν γεγονότα τῆς Βηθλεέμ. Ἀτενίζομεν τὸ πρᾶον Βρέφος, τὸ ἐπὶ φάτνης ἀνακλιθὲν καὶ ὑπὸ τῆς Παναχράντου Μητρός, τοῦ Ἁγίου Ἰωσήφ καὶ τῶν ποιμένων περιβληθὲν, τῶν πρώτων εἰδοποιηθέντων διὰ τὴν ἔλευσιν τοῦ Σωτῆρος εἰς τὴν γῆν, καὶ ἀκολουθοῦμεν τὰς Ἀσωμάτους Δυνάμεις, τὰς δοξαζούσας τὸν ἐν Ὑψίστοις Δημιουργόν, τὸν διὰ τοῦ Μονογενοῦς Υἱοῦ Αὐτοῦ δωρήσαντα τοῖς ἀνθρώποις εἰρήνην καὶ εὐδοκίαν.

Ἀναλύων τὴν οὐσίαν τῆς ἑορτῆς ταύτης ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος ἐτόνισεν: ὁ θρίαμβος ἡμῶν συνίσταται εἰς τὴν *ἐπιδημίαν Θεοῦ πρὸς ἀνθρώπους, ἵνα πρὸς Θεὸν ἐνδημήσωμεν, ἢ ἐπανέλθωμεν* (Λόγος ΛΗ'). Νῦν τῷ ὄντι ἡγγικεν ἡμῖν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν (Ματθ. 3, 2): ἵνα ἐκπληρωθῶσιν αἱ παλαιαὶ προφητεῖαι κατέβη ἐπὶ τῆς γῆς ὁ πολυαναμενόμενος *Συμφιλιωτῆς* (Γεν. 49, 10), *ὅτι παιδίον ἐγενήθη ἡμῖν, υἱὸς καὶ ἐδόθη ἡμῖν... καὶ καλεῖται τὸ ὄνομα αὐτοῦ... Θεὸς ἰσχυρὸς, ἐξουσιαστής, ἀρχῶν εἰρήνης, πατὴρ τοῦ μέλλοντος αἰῶνος* (Ἠσ. 9, 6).

«*Εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν· οὐ καθὼς ὁ κόσμος δίδωσιν, ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν*» (Ἰω. 14, 27), ἀπευθύνεται πρὸς ἡμᾶς ὁ Χριστός. Τί εἶναι αὕτη ἡ εἰρήνη, ἣν ἔδωκεν ὁ Κύριος τῷ ἀνθρώπῳ καὶ ἣν ἀνύμησαν οἱ ἄγγελοι τὴν ὥραν τῆς γεννήσεως τοῦ Σωτῆρος; μήπως ἔκτοτε λιγότευσαν αἱ ἐπὶ τῆς γῆς ἔχθραι καὶ συγκρούσεις; πανταχόθεν ἀκούομεν «εἰρήνη, εἰρήνη», καὶ δὲν ὑπάρχει εἰρήνη, κατὰ τὸν λόγον τοῦ προφήτου (Ἰερ. 8, 11). Ἀλλὰ ἡ ἀληθινὴ εἰρήνη, ἣτις κατῆλθεν ἐπὶ τῆς γῆς ἐν τῇ τοῦ Χριστοῦ Γεννήσει, ὑπερέχει πάντα νοῦν (Φιλ. 4, 7). Δεν ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν ἐξωτερικῶν περιστάσεων, οὔτε ὑπόκειται εἰς τὰς θλίψεις καὶ στερήσεις τοῦ προσκαιροῦ βίου. Αὕτη ἡ ἀκατανίκητος ἐσωτερικὴ εἰρήνη ἐμπερικλείεται εἰς Αὐτὸν τὸν Θεόν, Ὅστις κατασταθεὶς ἄνθρωπος, κατὰ πάντα ὅμοιος μεθ' ἡμῶν παρεκτὸς ἁμαρτίας, οὐχὶ ἀπλῶς ἐνεργεῖ εἰς τὴν ἱστορίαν ἡμῶν, ἀλλὰ ὁρατῶς παρίσταται ἐν αὐτῇ. Σήμερον ὁ *Λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ σκηνοῖ ἐν ἡμῖν... πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας* (Ἰω. 1, 14). Ὁ Κύριος εἶναι ἐγγύς, ἀγαπητοί μου, οὐδέποτε ἄς μὴ λησμονήσωμεν τοῦτο καὶ ἄς μὴ ἀποθαρρυνθῶμεν! Ἐν Τούτῳ ἐγκείται ἡ δύναμις ἡμῶν, ἡ ἰσχυρὰ ἐλπίς καὶ ἡ πνευματικὴ παρηγορία εἰς ἐκάστην περίστασιν τῆς ζωῆς.

Ὑποκλινόμενοι ἔμπροσθεν τοῦ ταπεινοῦ μεγαλείου τοῦ θαύματος τῆς Θείας Ἐνσαρκώσεως καὶ δοξάζοντες τὸν ἐληλυθότα εἰς τὸν κόσμον Σωτῆρα, δὲν δυνάμεθα ταυτοχρόνως παρὰ νὰ ἀγωνιῶμεν διὰ τὰ ἐν ἐξελίξει σήμερον πολεμικά, ἅτινα συσκοτίζουν τὴν ἀγίαν πανήγυριν τῆς Γεννήσεως, διότι καθὼς παρατηρεῖ ὁ Ἀπόστολος, *καὶ εἴτε πάσχει ἐν μέλος, συμπάσχει πάντα τὰ μέλη* (Α' Κορ. 12, 26). Εἰς αὐτὰς τὰς δοκιμασίας, αἵτινες ἐπληξάν τοὺς λαοὺς τῆς ἱστορικῆς Ῥωσσίας, ἰδιαίτερος σημαντικὸν

εἶναι ἵνα ἐμπράκτως ἐπιβεβαιῶμεν τὴν ἀφοσίωσιν ἡμῶν τῇ χριστιανικῇ ἡμῶν κλήσει καὶ ἐπιδεικνύωμεν τὴν δι' ἀλλήλων ἀγάπην. Ἐνίοτε μᾶς φαίνεται ὅτι τὸ ἀγαθὸν εἶναι ἀσθενὲς καὶ ἀπροστάτευτον καὶ ἐκ τῶν πενιχρῶν ἡμῶν προσπαθειῶν ὀλίγον ἐξαρτᾶται. Καὶ ὁμως δὲν ἰσχύει τοῦτο.

Ἐπάρχει μία ἀμετάκλητη πνευματικὴ ἀρχή: ἡ ἀγάπη πληθαίνει ὅταν προσφέρωμεν τὸν ἑαυτὸν μας τοῖς ἄλλοις, ὅταν θυσιάζωμεν τὸν χρόνον ἡμῶν ὑπὲρ τοῦ πλησίον, βοηθῶμεν οἰκονομικῶς ἢ ἀπλῶς ἐπιδεικνύωμεν διὰ τοῦτον τὸ ἐνδιαφέρον ἡμῶν. Τότε ὄχι μόνον μεταμορφοῦμεν τὸν περίξ ἡμῶν κόσμον, ἀλλὰ καὶ ἀποκτῶμεν ὑπερπολύτιμον τι ἐντὸς ἡμῶν. Εἰς τοῦτον ἀπλόν, ἀλλὰ ἀποτελεσματικὸν πνευματικὸν νόμον ἔγκειται τὸ μυστήριον τῆς ἀληθοῦς εἰρήνης καὶ τῆς τῷ ὄντι ἀγάπης, ἣν τόσον ἐπιποθεῖ ἕκαστος τῶν ἀνθρώπων. Αὕτη ἡ εὐτυχία δὲν εὐρίσκεται μακράν, ὅπως ὑποθέτουν ἄνθρωποι τινες, οἱ τρέχοντες ὀπισθεν τῶν φανταστικῶν ψευδαισθήσεων τῶν ὑλικῶν ἀγαθῶν καὶ τῆς ἀθλίβου ζωῆς. Ἡ τῷ ὄντι εὐτυχία συνίσταται εἰς τὸ νὰ καταστήσωμεν τοὺς περίξ ἡμῶν κοινωνοὺς τῆς ἀγάπης καὶ εὐφροσύνης καὶ διὰ τῶν ἀγαθῶν ἔργων ἵνα δοξάσωμεν τὸν Θεόν, τὸν Ἐνανθρωπήσαντα ἵνα ζῶν ἔχωμεν καὶ περισσὸν ἔχωμεν (Ἰω. 10, 10). Ὅταν ἀφήνωμεν τὸν Χριστὸν ἵνα ἔλθῃ εἰς τὴν καρδίαν ἡμῶν καὶ ἐπιτρέψωμεν ἵνα ἐνεργήσῃ ἐντὸς ἡμῶν, εἰς τὰς ψυχὰς ἡμῶν ἐπικρατεῖ ἡ εὐλογημένη εἰρήνη καὶ ἀνάπαυσις (Ματθ. 11, 29), ἐνῶ καθιστώμεθα κοινωνοὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ἣτις ἐντὸς ἡμῶν ἐστίν (Λουκ. 17, 21).

Βουλόμεθα ἵνα ἀγκαλιάσωμεν τὸν Γεννηθέντα Κύριον; τότε ἄς ἀγκαλιάσωμεν τὸν θλιβόμενον καὶ παρηγορήσωμεν τὸν ταλαιπωρημένον. Βουλόμεθα ἵνα ἀγγιξώμεν τὸν Χριστὸν καὶ ὡσεὶ τοὺς ἐξ Ἀνατολῶν σοφοὺς προσφέρωμεν τῷ Θεῷ Βρέφει εὐπρόσδεκτα δῶρα; ἄς προσφέρωμεν τότε τὴν ἀγάπην καὶ τὴν φροντίδα ἡμῶν τοῖς πλησίον, παράσχωμεν τὸ κατὰ δύναμιν ἔλεος εἰς τὸν ἐμπερίστατον καὶ στηρίζωμεν τὸν ἀποθαρρῦμένον. «Ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε» (Ματθ. 25, 40), – ἀναφέρει ὁ Σωτὴρ.

«Ἡ νύκτα τῶν Χριστουγέννων κομίζει εἰρήνην καὶ γαλήνην τῇ οἰκουμένῃ!, ἀναφωνεῖ ὁ Ὅσιος Ἐφραίμ ὁ Σύρος καὶ μετὰ παρρησίας συνεχίζει λέγων ὅτι, αὕτη ἡ νύκτα ἀνήκει εἰς τὸν Πρῶτον, ἐπομένως ἕκαστος ἡμῶν ἄς ἀποθῆ τὴν ὄργην καὶ τὸ ἀνεπιεικὲς. Νῦν ἀνέτειλεν ἡ ἡμέρα τοῦ ἐλέους, ἄς μὴν τρέχει οὐδεὶς ἐκδικόμενος τὴν προσβολήν, ἣν ὑπέστη. Ἐπῆλθεν ἡ ἡμέρα τῆς ἀγαλλιᾶσεως, ἄς μὴν γίνῃ οὐδεὶς αἴτιος τῆς συμφορᾶς καὶ θλίψεως δι' οὐδένα» (Ὑμνοι εἰς τὴν Γέννησιν τοῦ Χριστοῦ, Α').

Ἄς ἀφουγκρασθῶμεν τὰ θαυμάσια ταῦτα λόγια τοῦ «Σύρου προφήτου τῆς ἐρήμου» καὶ ἀνοίξωμεν τὰς καρδίας τῷ Ἐνσαρκωθέντι δι' ἡμᾶς Κυρίῳ. Ἄς ἀγαλλιῶμεν, διότι Αὐτὸς ὁ Βασιλεὺς καὶ Δεσπότης τῆς Οἰκουμένης πρῶτος κατῆλθεν ἐπὶ τῆς γῆς ἵνα δωρήσῃ ἡμῖν σωτηρίαν καὶ αἰώνιον ζωὴν. Ἡμεῖς δέ, μετ' εὐγνωμοσύνης ἀνταποκρινόμενοι εἰς τὴν μεγάλην τοῦ Δημιουργοῦ πρὸς τοὺς βροτοὺς ἀγάπην, ἄς ἀγιασώμεν τὰς ψυχὰς ἡμῶν διὰ τῆς ὑπομονῆς ἐν ταῖς θλίψεσι, τῆς διαπύρου προσευχῆς καὶ τῶν ἀγαθῶν ἔργων, εἰς δόξαν Θεοῦ.

Πάλιν καὶ πολλάκις συγχαίρων ὑμᾶς, ἀγαπητοί μου, διὰ τὴν λαμπροφόρον ἐορτὴν τῆς τοῦ Χριστοῦ Γεννήσεως, εὐχομαι ἀνεξάντλητον χαρὰν καὶ εὐμερίαν ταῖς οἰκίαις καὶ ταῖς οἰκογενεαῖς ὑμῶν, ἰσχὺν δυνάμεως καὶ πλουσίαν τὴν συναντίληψιν παρὰ τοῦ Θεοῦ Βρέφους Ἰησοῦ. Ὁ Φιλάνθρωπος Δημιουργός, Ἀληθινὸς Κύριος τῆς ἱστορίας, ἄς ἐπιδείξῃ ἔλεος Αὐτοῦ διὰ τοὺς λαοὺς τῆς Ἁγίας Ῥωσσίας καὶ εὐλογίῃ ἐν τῇ εἰρήνῃ

*πάντας ἡμᾶς, ἵνα ἐν ἑνὶ στόματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ δοξάσωμεν τὸν Ἐνσαρκωθέντα Σωτῆρα
καὶ πειστικῶς μαρτυρήσωμεν ὅτι μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός!*

**ὁ Μόσχας καὶ Πασῶν τῶν Ῥωσσιῶν
Κύριλλος**

*Ἐν Μόσχᾳ,
Χριστούγεννα 2022-2023*